

Retssagen trækker ret længe ud, saa spiser Dyret omtrent sin egen Værdi op; og den, som har købt Dyret og ikke vil modtage det, tør jo mange Gange ikke benytte det, for at det ikke bag efter skal lægges ham til Last og kaste et Lod i Vægtskaalen til hans Skade, naar Afgørelsen af, om Handelen skal stadfæstes eller forkastes, skal træffes.

Saaledes som Lovforslaget er formuleret, er det jo baseret paa Frihed; det er kun dem, der *frivillig* underkaste sig denne Lovs Bestemmelser, for hvem Loven bliver gældende. Og det kan jo maaske være rigtigt, at man begynder hermed. Hvis man ad denne Vej i nogle Aar har indhøstet Erfaring, kan man jo muligvis gaa videre — saaledes som det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds (Krabbe) antydede, at man nu straks burde gøre — og gøre det til en tvungen Sag at gaa til Voldgiftskendelser i Retstvistigheder, der kunne henføres under en vis bestemt Kategori.

Den Institution, der foreslaas oprettet til at afsige disse Voldgiftskendelser, skal jo bestaa af et Par Voldgiftsmænd. Der skal udnævnes syv i hver Retskreds, og der synes ikke i Loven at være truffet Bestemmelse om, at dette skal være et borgerligt Ombud; de Folk, som egne sig bedst dertil, kunne altsaa undslaa sig for at overtage Hvervet. Den Erfaring, vi have fra andre Love, hvor man skal formaa Folk til at paatage sig et saadant Arbejde, gaar imidlertid ud paa, at det mange Gange er vanskeligt at faa de Folk, som virkelig egne sig til det — jeg skal f. Eks. nævne Loven om Tilsyn med Plejebørn —, og derfor vil det jo let kunne indtræffe, at at man ved Udnævnelsen af disse Mænd vil komme til at nøjes med Kræfter af anden eller tredje Rang. Hvis man yderligere vil gaa den Vej, som blev antydet af den ærede første Taler: at nedsætte den Betaling, der skal ydes Voldgiftsmændene, vil man være ganske sikker paa ikke at faa de Folk til Voldgiftsmænd, som man bedst kunde være tjent med. Dette vil jeg derfor fraraade.

Der er foreslaaet et Antal af to Voldgiftsmænd. Jeg mener, at det vilde have været hensigtsmæssigere, om der havde været tre Voldgiftsmænd, og om man da havde haft en fast Formand. Thi naar der i Motiverne henvises til, at man paa andre Omraader, f. Eks. ved Vandsyn og ved Hegnsyn har lignende borgerlige Institutioner, som afgøre Træppen, kommer dette Forslags Bestemmelser ikke i Over-

ensstemmelse hermed. Ved de andre Institutioner har man jo en Formand, som leder Forretningerne den ene Gang efter den anden og derved erhverver sig en Praksis og ogsaa nogen juridisk Indsigt paa de paagældende Omraader. Hvis man derimod har 7 Voldgiftsmænd i Retskredsen, som bruges skiftevis, uden at der er en bestemt af dem, som er Formand, saa tror jeg, at der kommer for megen Løshed ind i Forholdene, og man vil let komme ind paa Afgørelser, hvor der bliver formelle Mangler. Jeg vil henstille denne Tanke til Overvejelse i Udvalget, om det ikke var rigtigt for det første altid at have tre Voldgiftsmænd til Afgørelse af Striden — saa kunne Stemmerne jo ikke komme til at staa lige — og for det andet at have en fast Formand, saaledes at man da faar en Mand i hver Retskreds, som bliver vant til at have Ledelsen i sin Haand og at paase, at Sagens formelle Sider ere tilstrækkelig i Orden.

Justitsministeren (Alberti): Den gode Modtagelse, dette Lovforslag i det hele har faaet her i Salen, har ikke overrasket mig, da Lovforslaget er fremkommet som Følge af Ønsker og Bøghninger, der have været fremsatte fra forskellige Kredse indenfor de Befolkningslag, som have Interesse af et Lovforslag som dette og føle Trykket af den nuværende Tingenes Tilstand. Idet ogsaa jeg forudsætter, at dette Lovforslag vil blive henvist til et Udvalg, skal jeg kun paa enkelte Punkter imødegaa de Bemærkninger, som ere fremkomne fra forskellige Sider.

Det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Sabroe) var en lille Smule misfornøjet med Udnævnelsesmaaden af Voldgiftsmændene, idet han mente, at de mere formuende Klasser derigennem, at Aamtsraadene skulde udnævne Voldgiftsmændene paa Landet, faa et Overtag. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem har nogen som helst Ret til at forudsætte, at enten Aamtsraadet, der udnævner Voldgiftsmænd, skulde tage slige Hensyn, eller at vedkommende, som blev udnævnt til Voldgiftsmænd, skulde tilsidesætte Pligt og Hæderlighed, saaledes at de dømte efter Klassehensyn. Det er noget, vi ikke kende her til Lands i de andre Tilfælde, hvor der af de kommunale Raad udmeldes Mænd til at afgøre Sager, som vedrøre Befolkningen. Det, som det ærede Medlem sagde, kunde jo ogsaa vendes om, thi naar man tænker sig de Tilfælde, hvor Voldgiftsavgørelsen skulde finde Sted, ikke